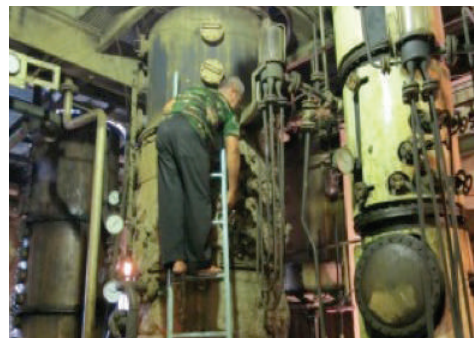

Madukismo Suikerfabriek te Yogyakarta

Net ietsje buiten de stad staat een van de modernste suikerfabrieken van Java, misschien wel de modernste want daterend uit 1955. Dat is modern in Indonesië. Andere suikerfabrieken zijn er nog genoeg op Java, maar dateren uit de koloniale tijd en dan vooral uit de periode dat er sprake was van privatisering, omstreeks 1870. De nog immer werkende fabriek Gondeng Baru te Klaten, bij Solo, is hier een mooi voorbeeld van, ook geopend voor publiek, (artikel beschikbaar). Madukismo is opgericht door "Indonesië zelf". De machines kwamen uit Oost Duitsland, de toenmalige regering (Soekarno) had daar goede contacten mee. Goed spul want de machines zijn nog steeds operationeel en alleen de verpakkings-machines zijn van recentere datum.

Suikerriet (*Saccharum officinarum*) wordt ondanks de verstedelijking nog steeds overal aangetroffen in en om Yogya. Het heeft 1 jaar de tijd nodig om 4-5 meter hoog te groeien en wordt dan na het oogsten per truck vervoerd naar de fabriek. Hier wordt het suikerriet op lorries geplaatst en per lorie wordt het riet opgevoerd om in de persen te komen. Het verkregen suikerwater wordt gefilterd en ingekookt. De melasse die vrij komt wordt onder meer gebruikt om in naastgelegen fabriek alcohol (spiritus) te fabriceren. Verder wordt er nog smaakversterkers (ve-tsin) geproduceerd en veevoersupplementen als bijproducten. Het uitgeperste suikerriet is de brandstof voor turbines die de fabriek van elektriciteit voorzien. Er zijn geen computers te zien in de fabriek, wel veel relaxed personeel, totaal werken er 4500 personen (!). De werk omstandigheden zijn, vergeleken met de eeuwenoude fabrieken uit de koloniale tijd, gunstig te noemen.

Praktisch:

Padokan Tirtonirmolo Kasihan Bantul Yogyakarta
 Geopend op werkdagen tot 15.00 uur. Dus uiterlijk 14.00 starten. Campagne loopt van mei tot en met oktober/ november. Kosten rondleiding 20.000 pp.
 Gids: Mr. Mahmud, www.madubaru.comyr.com

Goede website over het industrieel verleden van de suikerverwerking:
<http://www.willemsmithistorie.nl/index.php/film/540-film-industrieel-verleden-van-de-suikerindustrie-op-java-1890-2010>

Meer info? info@antarin.net

